

heberae. Det er temmelig stærke Ord, som Udvalgets ærede Mindretal i sin Betænkning har brugt angaaende vore Menigheders Tilstand fortiden og om den Mangel paa kirkeligt Liv, der er i dem; men naar man bruger saadanne Ord, og naar man har den Mening om dem, kan jeg ikke forstaae, hvorledes man tør organisere dem paa en saadan Maade, som her er foreslaaet. Det er en vanskelig Tid i kirkelig Henseende, og det er en i kirkelig Henseende forunderlig Tid, hvori vi leve. Der er maaskee Mange, som troe, at jeg seer Sagen fra en mørk Side. Det er ikke Tilfældet; tværtimod er det Modsatte Tilfældet. Der er — det er jeg overbevist om — Ingen i dette Thing og Ingen i hele Danmark, der seer Sagen lysere, end jeg gjør; jeg har med Glæde i mange Aar seet, hvorledes et kristeligt Liv dukker op omkring i vore Menigheder, og jeg har det sikke Haab, at hvis man vil lade det i Ro, vil det ogsaa udvikle sig mere og mere; men endnu er det kun i sin Begyndelse, endnu er det kun en Minoritet, der saaledes virkelig er bleven vaagen og som virkelig medbevist Liv og Tro har sluttet sig om Kirkens hellige Ord og Institutioner, og derfor mener jeg, at vi i ethvert Tilfælde skulle give lidt Stunder. Vi skulle ikke, saaledes som Sagerne nu staae, give Majoriteten Veilighed til at organisere sig imod denne Minoritet og saaledes give den et Vaaben i Haand til at bekæmpe den og maaskee derved tvinge den til en Udtrædelse. Der blev af den ærede Minister ifjor under en kirkelig Sags Behandling her i Thinget brugt nogle Ord, som gribe ind i det, jeg her har talt om, og som jeg vil slutte med. Han sagde nemlig omtrent saaledes: Lad os ikke faae for mange kirkelige Love, lad os gjøre som den Landmand, der har saaet sin Sæd og nu lader den groe stille frem; lad os ikke gribe ind i denne Fremgang eller ville høste Frugterne, inden de endnu kunne begynde at modnes.

Formanden: Landstingsmanden for Borinholm har Ordet.

Mosfin: Skøndt jeg ikke har begjæret Ordet, skal jeg dog tillade mig at benytte det,

siden den ærede Formand har havt den Godhed at give mig det.

Formanden: Det forekommer mig, at den ærede Landstingsmand i sidste Møde begjærede Ordet.

Mosfin: Hvis det nu maa være mig tilladt at benytte det, takker jeg derfor. Jeg havde alligevel havt til Hensigt, at udtale mig angaaende den saa meget omtvistede § 23. Jeg maa i den Henseende være aldeles enig med Udvalgets Fleertal, som har foreslaaet, at denne Paragraph skal gaae ud. Jeg skal ikke indlade mig paa at udtale, hvorvidt denne Bestemmelse kun betragtes som en Præmie for Menighedsraadsvalg eller ikke; men jeg mener, at det i og for sig vilde være en uheldig Bestemmelse, om noget Saadant kom ind i Loven. Det har nemlig ved en anden Veilighed vist sig, hvor mange Vanskeligheder der ere forbundne med, at der bliver givet Sogneforstanderskaberne Indflydelse paa Valg af Embedsmænd, hvor megen Utilfredsshed der herved er fremkaldt. Jeg sigter nemlig til den Bestemmelse, hvorved der er indrømmet Sogneforstanderskaberne Indflydelse paa Besættelsen af Skolelærerembeder. Der har vist aldrig været udtalt saamegen Misforstaaelse med slige Valg som fra den Tid, da en saadan Rettighed er bleven indrømmet. Jeg vil ingenlunde paastaae, at disse Klager under alle Omstændigheder have været grundede. Jeg har tværtimod med Glæde erfaret, at Sogneforstanderskaber have havt en retfærdig Anskuelse af Sagen og kun taget Hensyn til Skolernes Lærv; men efter de offentliggjorte Beretninger har det dog vist sig, at de undertiden have ladet sig lede af andre Grunde, at der undertiden endogsaa har gjort sig Nepotisme gjældende, og i saa Fald maa jo Valget betragtes som uheldigt. Naar det altsaa kan være forbundet med Vanskeligheder, at der er indrømmet Sogneforstanderskaberne en Ret til at have Indflydelse paa en mere underordnet Betjening, antager jeg unægteligt, at det vil være forbundet med endnu større Vanskelighed, naar Menighedsraad faae Indflydelse paa Besættelsen af et mere overordnet Embede. Da der, saavidt jeg veed, ikke har